

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ	
«НҰР-СҮЛТАН ҚАЛАСЫ	
МӘСЛИХАТЫНЫҢ АППАРАТЫ»	
МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ	
№	4 09
	2019 ж.
3	
010000, Нұр-Сұлтан қаласы, Бейбітшілік көшесі, 11	

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының тұрақты комиссияларының бірлескен отырысының қаулысы

Нұр-Сұлтан қаласы

4 қыркүйек 2019 жыл

**Коршаған ортаны қорғау және
табиғат пайдалануды реттеу
саласындағы жергілікті
атқарушы органдың ведомстволық
бағынысты ұйымдардың қызметін
бақылау жөніндегі жұмысы туралы**

Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының тұрақты комиссиялары ұсынылған материалдарды қарап, қоршаған ортаны қорғау және табиғат пайдалануды реттеу жағдайын талқыладап, табиғат қорғау іс-шараларын іске асыру, инфракұрылымды дамыту және адамдардың өмір сүруіне қолайлы орта жасау арқасында экологиялық жағдайдың тұрақтылығын атап өтті.

Астананың экологиялық жағдайын жақсарту мақсатында 2018 жылы "2018-2020 жылдарға арналған Нұр-Сұлтан қаласының қоршаған ортасын сауықтыру жөніндегі кешенді іс-шаралар жоспары" бекітілді. Бекітілген Жол картасына сәйкес Қазақстанның экологиялық ұйымдары қауымдастырымен және Азия Даму Банкімен бірлесіп " Нұр-Сұлтан қаласының төмен көміртекті дамуының 2030 жылға дейінгі стратегиясы" жобасы әзірленді.

Елордада экологиялық жүйелерді сақтау және қалпына келтіру үшін жағдай жасау, "Жасыл белдеуді" дамыту бойынша іс-шаралар жүзеге асырылуда. Астананың жасыл белдеуінің жалпы ауданы 14 827 га құрайды.

2005 жылы құрылған, қызметінің негізгі түрі қаланың жасыл белдеуін құру болып табылатын, "Астана орманы" ЖШС (бұдан әрі – Серіктестік), өз қызметін табысты және жауапкершілікпен жүргізуде. Серіктестік қызметкерлері көшет отырғызууды, топырақты механикаландырылған өндеуді, ағаштар мен бұталарды отауды және қалыптастыруды, аурулар мен зиянкестерге қарсы күрес мақсатында химиялық өндеуді, өртке қарсы жұмыстарды, орман екпелерін кесуден, қоқыстардан және басқа да бұзушылықтардан қорғауды қамтитын агротехникалық жұмыстарды жүргізеді.

Осыған байланысты астананы көгалдандыру серпіні он үрдіске ие. 2016 жылмен салыстырғанда ағаштар саны екі есе өсіп, 2019 жылғы 1 шілдедегі

жағдай бойынша 886 мыңдан астам ағаштардан асты. Сонымен қатар, "Жасыл белдеуде" 12 млн.астам ағаш өсіп, жыл сайын 200 мыңдан астам көшет отырғызылады.

Топырақтың тұздану проблемаларына қарамастан, қаланың айналасында 2001 жылдан бастап ағаштар мен бұталар 14.000 гектардан астам өсті. Шаңды дауылдар жылына 15-төн 5-ке дейін қысқарды, сондай-ақ боран мен тұман күндер саны азайды, керісінше, ылғалдылық артты.

Қаланың экологиялық жағдайына, астана халқының денсаулығы мен әл-ауқатына оң әсер ететін Нұр-Сұлтан қаласының айналасында жасыл аймақ құру және күтіп ұстau бойынша үлкен жұмыстар жүргізілуде.

2019 жылғы 1 қантардағы жағдай бойынша елордада Ботаникалық бақ, жалпы ауданы 415,44 га 11 саябақ, жалпы ауданы 51,64 га 6 бульвар және жалпы ауданы 145,27 га 100 сквер жұмыс істейді. Жалпы пайдаланудағы жасыл жекелектердің көлемі 2016 жылы 1314 гектардан 2018 жылы 1735 гектарға дейін 32 пайызға өсті.

"ЖасНұр" ӨШК МҚҚҚ кәсіпорны жануарлар мен өсімдіктер дүниесін қорғау және ұтымды пайдалану және оны сақтау, жануарлар дүниесін жасанды өсіруді қамтамасыз ету жөніндегі питомниктер құру, су айдындарын және іргелес жағалау жиектерін қатты тұрмыстық қалдықтардан ұстau және тазалау және жағалауды қалдықтармен ластауға жол бермеу, бөгеттер мен өзге де су құрылыштарын техникалық ұстau, көлік қызметін көрсету, ішкі су көлігінде экскурсиялық Жолаушылар тасымалы бойынша іс-шараларды жүзеге асыруда.

Нұр-Сұлтан қаласының жалпы пайдаланымдағы объектілерінің жасыл жекелектерін құру және күтіп ұстau бойынша белгілі бір жұмыс көлемін "Астана-Зеленстрой" АҚ жүргізеді.

Жалпы пайдалану объектілерін құру және күтіп ұстau бойынша міндеттерге қол жеткізу үшін "Астана-Зеленстрой" АҚ - да: ағаш-бұта көшеттерін өсіру үшін ауданы 349,5 га; бір жылдық гүл көшеттерін өсіру үшін ауданы 33 884 м²; өсімдіктерді жерсіндіру және аудандастыру, өсімдіктер коллекцияларын жинау бойынша жұмыстарды жүргізу үшін ауданы 2.5 га бөлімшелер құрылды.

Сонымен бірге, жұмыстың оң нәтижелерін айта келе, Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының тұрақты комиссиялары астананы көгалдандыру және абаттандыру мәселелері бойынша бірқатар мәселелерді атап өтті.

Проблемалық мәселелердің бірі бірыңғай саясаттың болмауы, қаралатын мәселе бойынша жергілікті атқарушы орган тарарапынан тиісті бақылаудың болмауы болып табылады. Нұр-Сұлтан қаласы әкімдігінің мезгіл-мезгіл атқарушы органдары өзгертіледі (қайта ұйымдастыру рәсімінен өтеді), бұл ретте абаттандыру және көгалдандыру мәселелері бойынша бақылау және үйлестіру жөніндегі функциялар толық немесе ішінана бір мемлекеттік органнан екіншісіне беріледі. Нәтижесінде бұл жағдай қаланың санитарлық - экологиялық, сыртқы және эстетикалық жағдайына және ең бастысы жергілікті бюджеттен бөлінетін ақша қаражатын тиімді жұмсауға теріс әсер өтеді.

Кейбір занды тұлғалар Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасының нормаларын бұзған да фактілер орын алуда.

Қалада Өндірістік қалдықтарды шығаруға бақылаудың болмауы бойынша проблемалар бар, осыған байланысты өндірістік сипаттағы стихиялық қоқыстар мәселесі шешілмейді, оларды жинау үшін жергілікті бюджеттен қосымша қаражат жұмсалады. Елорда аумағын көгалдандыру және абаттандыру бойынша өткізілетін іс-шаралар көлемінің қысқаруы және сапасының нашарлауы; мердігерлік ұйымдардың жасыл желектерді жеткілікті суармауынан басқа жасыл желектердің ағаштары өлімінің көптеген фактілерінің болуы; жасыл желектерді отырғызу және күту технологияларын сақтау бойынша бақылаудың болмауы және соның салдарынан ағаштардың төзбеуі; бір даңғылдың немесе көшениң оң және сол жақтарының стилін ресімдеудің бірынғай тұжырымдамасының болмауы сияқты проблемалар бар.

Бұдан бұрын, қаланың жалпы қолданыстағы нысандарын көгалдандыру саласында он жылдан астам уақыт бойы тиімді жұмыс істеп келе жатқан "Зеленстрой" АҚ кәсіпорны толық қуатпен жұмыс істемейді. Бүгінгі таңда осы салада жұмыс істейтін кәсіпорындардың осындай әлеуеті мен кәсібиілігі жоқ. Осыған байланысты "Зеленстрой" АҚ қалпына келтіру қажеттілігі мен мүмкіндіктері, оның қызметіне мемлекеттің қатысуы мәселесі өткір тұр.

Астананың туристік тартымдылығын дамытуға оң әсер ете алатын мүмкіндіктер толық көлемде пайдаланылмайды. Мәселен, "Астана Орманы" ЖШС базасындағы "Жасыл белдеуде" шатырлар орнатуға арналған орындары бар заманауи автокөлік лагері құрылдып, арнайы автомобильдер үшін тұрақ салынса демалуға арналған орын ретінде қала тұрғындары мен туристердің қызығушылығын арттырады.

Талқылау қорытындысы бойынша, көпшілік тыңдауларға қатысушылардың пікірлері мен ұсыныстарын ескере отырып, Нұр-Сұлтан қаласы мәслихатының тұрақты комиссиялары **ҚАУЛЫ ЕТТИ**:

1. "Нұр-Сұлтан" қаласының әкімдігіне, осы бағытқа жетекшілік ететін Нұр-Сұлтан қаласы әкімінің орынбасарына ұсынылсын:

- қала көшелері мен даңғылдарындағы көгалдандырудың бірынғай тұжырымдамасы, отырғызу және күту технологиялары, жасыл желектердің жерсінүү мониторингін сақтау мәселелері ерекше бақылауға алынын;

- қаланы газдандыру және қалада электртавбустарды енгізу жөніндегі жобаларды іске асыру бойынша тиісті шаралар қабылдау, атмосфералық ауаға ластаушы заттардың шығарылуын азайту және қала үстінен тұтінге жол бермеу мақсатында кейіннен қоғамдық көлікті электртавбустарға ауыстыру;

- өндірістік сипаттағы дүлей үйінділердің проблемаларын шешу, елорданың әуе бассейніне теріс әсер ету көздеріне қатысты шаралар қабылдау және күшету.

- Мәскеу қаласының (Ресей Федерациясы) тәжірибесін қарап, тек мемлекетке ғана қалалық орталық саябақтарды және жасыл көшеттері бар басқа да ірі объектілерді көгалдандыру және абаттандыру жөніндегі жұмыстарды

бекіту туралы мәселені пысықтау, қорытындылар бойынша қалалық мәслихатқа ұсыныстар енгізу;

- даңғылға немесе көшеге бірыңғай ландшафтық дизайн мен стиль беру мақсатында абаттандыру және көгалдандыру бойынша жұмыстарды орындау кезінде барлық даңғылға немесе тұастай бүкіл көшеге бірыңғай технологиялық талаптарды қолдану жөніндегі мәселені пысықтау.

2. "Нұр-Сұлтан қаласының отын-энергетика кешені және коммуналдық шаруашылық басқармасы" ММ, "Нұр-Сұлтан қаласының активтер және мемлекеттік сатып алу басқармасы" ММ, "Нұр-Сұлтан қаласының стратегиялық және бюджеттік жоспарлау басқармасы" ММ ұсынылсын:

- су тұбіндегі шөгінділерді алыш қоя отырып, тұбін тереңдету жұмыстарын жүргізу үшін гидроүйінді салу, су объектілері мен гидротехникалық құрылыштарға түгендеу және паспорттау жүргізу, "Нұра-Есіл" каналында, үлкен Талдықөл, Майбалық, Үлбі, Бозықты көлдерінде, Кордон-2 су қоймасында, Ақбұлақ бұлағының арнасында, Қарасу өзенінде су қорғау аймақтарын, жолақтар мен белгілерді орнату бойынша мәселені талдау жүргізу, зерделеу;

- жасыл желектерді суару мәселесін шешу мақсатында елордада техникалық су құбырының құрылышын қаржыландыру мәселесін талдау, зерделеу.

3. ҚР Энергетика министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің Нұр-Сұлтан қаласы бойынша Экология департаментіне (келісім бойынша), "Нұр-Сұлтан қаласының қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы" ММ, Нұр-Сұлтан қаласының полиция департаментіне ұсынылсын:

- Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасында белгіленген тәртіппен әкімшілік айыппұлдарды және т.б. ұлғайту бөлігінде Қазақстан Республикасының қолданыстағы экологиялық заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар енгізу жөнінде ұсыныстар енгізу, ақпарат беру;

- адамның өмір сүру ортасы мен денсаулығына теріс ету көзі болып табылатын кәсіпорындарға олардың экологиялық нормаларды сақтауы жөніндегі талаптарды қатайту, тәртіп бұзушыларға Қазақстан Республикасының экология саласындағы қолданыстағы заңнамалық актілеріне сәйкес әкімшілік ықпал ету шараларын қолдану.

4. "Нұр-Сұлтан қаласының Активтер және мемлекеттік сатып алу басқармасы" ММ, "Astana" ӘҚК "АҚ ұсынылсын:

- "Зеленстрой" АҚ және "Астана-Тазалық" ЖШС қалпына келтіру бойынша мәселелерді зерделеу және пысықтау;

- Мемлекеттік сатып алу бойынша конкурстарға қатысу үшін құжаттарды, оның ішінде техникалық ерекшеліктерді қалыптастыру мақсатында Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын зерделеу бойынша "Зеленстрой" АҚ қызметкерлері үшін құқықтық жалпы оқытууды жүргізу, тұастай алғанда нарық трендіне сәйкес кәсіпорынның менеджменті мен маркетингін қайта қарастау.

- "Астана Орманы" ЖШС базасында автотуристердің, кемпингтердің, шатырларды, арнағы автомобилдерге арналған тұрақтарды, автоүйлерді орнатуға арналған орындармен қазіргі заманғы лагерь құру туралы мәселені қарau.

5. "Нұр-Сұлтан" қаласы аудандарының әкімдіктеріне, "Нұр-Сұлтан қаласы отын-энергетика кешені және коммуналдық шаруашылық басқармасы" ММ ұсынылсын:

- рұқсат етілмеген қоқыс тастайтын жерлерді жою бойынша шаралар қабылдау, үй иелігіндегі және өндіріс объектілерінен қатты тұрмыстық қалдықтарды уақтылы шығаруды қамтамасыз ету, қоқыс алаңдарының тиісті санитарлық жағдайын қамтамасыз ету.

6. "Нұр-Сұлтан қаласының қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы" ММ ұсынылсын:

1) Қорғалжын трассасының бойында отырғызылған ағаштардың жойылу себебін анықтау және оларды сақтау мен қалпына келтіру жөнінде қабылданған шаралар туралы ақпарат беру;

2) Қорғалжын тас жолының бойында жоғарыда көрсетілген ағаштарды (қайың) отырғызуға Нұр-Сұлтан қаласының жергілікті бюджетінен бұрын жұмсалған ақша қаражатының есебін ұсыну;

3) Мәнгілік Ел даңғылында отырғызылған ағаштардың жойылу фактілері бойынша, сондай-ақ осы даңғыл бойынша ағаштарға тиісті күтім жасаудың болмауы фактілері бойынша тиісті ақпарат беру;

4) су қорғау аймағын сақтау жөнінде шаралар қабылдау.

7. "Нұр-Сұлтан қаласының Активтер және мемлекеттік сатып алу басқармасы" ММ, "Astana" ӘКК" АҚ, "Нұр-Сұлтан қаласының Стратегиялық және бюджеттік жоспарлау басқармасы" ММ ұсынылсын:

- астана бюджетінің қаланы көгалдандыруға және абаттандыруға бағытталған ақшалай қаражаттың саны туралы ақпаратты әр жыл бөлінісінде 2016-2019 жылдар аралығындағы кезеңде ұсыну.

- "Зеленстрой" АҚ қызметінің оны "Astana" "ӘКК" АҚ сенімгерлік басқаруға берген сәттен бастап, көрсеткіштері бойынша талдау жүргізу және ақпарат беру;

- "Зеленстрой" АҚ жұмысының инновациялық тәсілдерін қарастыру.

8. "Нұр-Сұлтан қаласының Қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану басқармасы" ММ және "Нұр-Сұлтан қаласының Қоғамдық даму басқармасы" ММ ұсынылсын:

азаматтардың экологиялық мәдениетін, табиғи ресурстарға ұқыпты қарауды, су ресурстарын жұмсауда ұтымды тәсілді, қалалық аумақтардың ластануына төзбеушілігін арттыру, БАҚ және басқа да көрнекі тасығыштардағы (билбордтар) және ақпарат әдістеріндегі (акциялар, іс-шаралар) материалдардың сапасын, жиілігін және мәртебесін арттыру мақсатында бұқаралық ақпарат құралдарында елордада экологиялық ахуалды жақсартуға бағытталған табиғат қорғау іс-шараларының іске асырылу барысын ұдайы жариялада отыру.

9. Осы қаулының орындалуын бақылау қалалық мәслихаттың құрылышы, экология, көлік, сауда және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

**Құрылыш, экология, көлік,
сауда және тұрғын үй-коммуналдық
шаруашылық мәселелері жөніндегі
тұрақты комиссияның төрағасы**

С. Жұнісов

**Бюджет, экономика, өнеркәсіп
және кәсіпкерлік мәселелері жөніндегі
тұрақты комиссияның төрағасы**

М. Шекенов

**Әлеуметтік-мәдени дамыту
мәселелері жөніндегі тұрақты
комиссияның төрағасы**

М. Шайдаров

**Зандылық, құқық тәртібі және
қоғаммен жұмыс жасау мәселелері
жөніндегі тұрақты комиссияның төрағасы**

Г. Касенов